

Dosarul nr. 2ra-1717/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul central (jud. VI. Holban)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Valeriu Ceban, reprezentat de avocatul Elena Organ

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Ceban împotriva Autorității Aeronautice Civile a Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului, restabilirea la muncă și încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă, repararea prejudiciului material și moral

împotriva deciziei din 5 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Valeriu Ceban și menținută hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul central

constată:

La 25 mai 2018, Valeriu Ceban, reprezentat de avocatul Elena Organ a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Aeronautice Civile a Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului, restabilirea la muncă și încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a invocat că prin ordinul nr. 91 din 30 iunie 1999 al Administrației de Stat al Aviației Civile din RM a fost angajat în Serviciul Certificare Operatori Aerieni.

Ulterior, Administrația de Stat al Aviației Civile a fost redenumită și reorganizată prin lege în Autoritatea Aeronautică Civilă.

La data de 1 aprilie 2007 a ieșit la pensie pentru vechime în muncă, iar pe data de 30 mai 2012 între el și Autoritatea Aeronautică Civilă din RM a fost încheiat un contract de muncă pe un termen nedeterminat prin care acesta a fost angajat în

funcția de Șef al Serviciului inspecției SAFA care ulterior a fost modificată în funcția de Șef al Serviciului inspecției aeronave străine.

A mai menționat că la data de 30 martie 2018 el împreună cu alți colegi de serviciu, a adresat o cerere directorului Autorității Aeronautice Civile, prin care au cerut anularea ordinului de modificare a Regulamentului cu privire la remunerarea muncii și recalcularea salariilor.

Ca consecință a acestei cereri, pe data de 6 aprilie 2018, el și colegul său Arcadii Cozlovșchii au fost concediați, iar alții semnatari sunt urmăriți și discriminați la serviciu.

A precizat că la data de 3 mai 2018, a solicitat pârâtului anularea ordinului de concediere și restabilirea la serviciu, însă pârâtul a refuzat.

Dânsul a activat în cadrul Autorității Aeronautice Civile mai mult de 20 ani. Este un specialist de o performanță rară pentru ce a fost de nenumărate rânduri apreciat de organizațiile internaționale din domeniul aviației civile și de către Guvernul Republicii Moldova.

A susținut că în cadrul Autorității Aeronautice Civile activează mai mulți angajați care sunt pensionari pentru limita de vârstă, însă nimeni nu a fost concediați, excepție fiind doar el și colegul care a semnat împreună cererea de anulare a ordinului.

A relatat că a obținut statutul de pensionar în anul 2007, fapt confirmat prin legitimația seria CN nr.141272 din 25 iulie 2012 emisă de Casa Națională pentru Asigurări Sociale și beneficiază de o pensie pentru vechime în muncă (pensie specială) și nu pentru limita de vârstă.

A mai comunicat că la data concedierii, deținea statutul de pensionar pentru vechime în muncă. Astfel, art. 86 alin.1 lit. (y¹) din Codul Muncii nu putea fi aplicat ca temei de concediere, deoarece el era demult pensionar și cu el deja a fost încheiat un contract de muncă pe un termen nelimitat. Careva dereglări de sănătate la data concedierii nu i-au fost depistate. Mai mult, el este fost aviator și a obținut statutul de pensionar pentru ca a activat în calitate de aviator mai mult de 45 de ani, fapt care i-a dat dreptul la pensie până la atingerea limitei de vârstă. El este un specialist de performanță de care statul Republica Moldova are stringentă necesitate deoarece așa specialiști practic nu mai există în republică.

Prin urmare, a conchis că temeiul, în baza la care a fost concediat este unul ilegal și concedierea pe aceste motive poate fi aplicată doar în cazul în care legea expres prevede pentru funcția și specialitatea dată un plafon de vârstă (profesori, judecători, notari) ori persoana are careva dereglări de sănătate din cauza vârstei precum și dacă în cadrul întreprinderii este petrecută o reorganizare cu reducerea personalului.

În temeiul art. 9 alin 1 lit. (1) din Codul muncii, a adresat o cerere către angajator, în vederea anulării ordinului nr. 207 din 21 decembrie 2017, pe care angajatorul urma să o examineze și să-i răspundă, motivând legalitatea ordinului contestat. Această cerere viza anularea ordinului prin care angajatorul opera unilateral, fără consultarea cu colectivul de muncă, a modificărilor în Regulamentul de remunerare a muncii. Aceste modificări drastic diminuau salariile angajaților

Autorității Aeronautice Civile și direct afectau condiția esențială a muncii a reclamantului.

Reacția angajatorului a fost contrară art. 10 alin. 2 lit (a), lit (1) și art. 8 Codul muncii, iar ca consecință pârâțul l-a concediat. Această concediere poate fi calificată ca o răfuială cu un angajat incomod care permanent apelează la respectarea drepturilor sale garantate de lege.

A considerat că prin concedierea sa pârâțul a admis nu numai o discriminare a acestuia pe principiu de vârstă, dar a ignorat în totalitate principiile fundamentale unanim recunoscute de actele internaționale și naționale precum și a încălcat dreptul la nediscriminare și la apărare prin metode neinterzise de lege a drepturilor sale de muncă, a libertăților și intereselor sale legitime.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 2, 4, 5 lit. (a,b,e,f,g,m,n,o,r), 6, 8, 10 alin 2 lit.(a, b, h, l, r), 13, 9 alin. 1, 41/1, 89, 90, 329, 330 (b), 351 lit.(b), 352, 353, 355 Codul muncii, art.1, 4, 6, 7, 16, 43, 54 din Constituția RM, art.355 al Legii nr.121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității (M.O., 2012, nr.103).

A solicitat admiterea acțiunii, anularea Ordinului nr.46/INT din 6 aprilie 2018 emis de Autoritatea Aeronautică Civilă cu privire la concedierea sa din funcția de Șef Serviciu inspecții aeronave străine; restabilirea în funcția de Șef Serviciu inspecții aeronave străine a Autorității Aeronautice Civile din data concedierii ilegale; încasarea de la Autoritatea Aeronautică Civilă a RM în folosul său a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, ce constituie la data adresării în judecată suma de 97138, 69 lei (48569,34 lei x 2 luni); încasarea de la Autoritatea Aeronautică Civilă a RM în folosul său a unei despăgubiri pentru dauna morală pricinuită prin discriminare și concediere ilegală în sumă de 100 000 de lei; încasarea cheltuielilor de judecată care la data adresării în judecată au constituit pentru asistența juridică 10 126 lei și 11,5 lei cheltuieli poștale.

Prin hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul central, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 5 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Valeriu Ceban și menținută hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul central.

Instanțele de judecată au conchis asupra netemeinicii acțiunii, constatând legalitatea încetării raporturilor de muncă a lui Valeriu Ceban în temeiul art. 86 alin. (1) lit. y¹ Codul muncii.

La 17 iulie 2019, Valeriu Ceban, reprezentat de avocatul Elena Organ a declarat recurs împotriva deciziei din 5 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile recurate.

A considerat că instanța de apel și cea de fond incorect au tălmăcit norma dată și incorect au aplicat Constituția, care expres prevede, că tălmăcirea legii o poate face numai Parlamentul și schimbarea sintagmei „limită de vârstă” cu „vechime în muncă” nu este una și aceea, nici după conținut și nici după formă.

În conformitate cu Constituția RM, dreptul la muncă este un drept garantat și în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului, iar statul are datoria de bază să protejeze cetățeanul.

Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane. Împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

A relatat că instanța de fond și cea de apel având obligația de a aplica direct normele CEDO și Constituția nu a făcut-o.

A mai indicat că la data concedierii nu suferea de o boală, era mental și fizic sănătos, cu o calificare înaltă în domeniu.

Instanța de judecată nu a stabilit care a fost necesitatea concedierii sale.

La acest capăt al pretențiilor instanța incorect a aplicat hotărârea Curții Constituționale care s-a referit în speță la persoanele pentru care legea națională prevede un plafon de vârstă (judecători, notari, avocați, directori al instituțiilor școlare și altele).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 8 mai 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 140), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 iulie 2019 în termenul legal.

La 2 septembrie 2019, Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova a depus referință la recursul declarat de Valeriu Ceban, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

Examinând temeiurile recursului declarat de Valeriu Ceban, reprezentat de avocatul Elena Organ, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de de Valeriu Ceban, reprezentat de avocatul Elena Organ nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de de Valeriu Ceban, reprezentat de avocatul Elena Organ urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de de Valeriu Ceban, reprezentat de avocatul Elena Organ împotriva deciziei din 5 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari